

SAVETI O UMETNOSTI PISANJA PRIČA

Pošto imam već četrdeset i četiri godine, daću nekoliko saveta o umetnosti pisanja priča.

1) Nikada nisam pristupao pričama ponaosob. Iskreno, ako čovek pristupa pričama jednoj po jednoj, može mu se desiti da piše jednu te istu sve do smrti. 2) Najbolje je pisati tri priče u isto vreme, ili pet. Ako smatrate da posedujete dovoljno energije, pišite po devet ili petnaest priča u isti mah. 3) Budite oprezni: iskušenje da pišete dve u isto vreme opasno je koliko i ono da ih pišete jednu po jednu, osim što nosi prilično ljigavu i zapaljivu igru ljubavnih ogledala: dvostruku sliku koja stvara setu. 4) Treba čitati Kirogu, treba čitati Felisberta Ernandesu i Borhesu. Treba čitati Rulfa i Monterosu. Pripovedač koji iole ceni svoj rad nikada neće čitati Selu i Umbrala. Naravno da će čitati Kortasara i Bioja Kasaresa, ali nipošto Selu i Umbrala. 5) Ponavljam još jednom kako bi bilo jasno: Selu i Umbrala, ni u ludilu. 6) Pripovedač mora da bude hrabar. Tužno je priznati, ali je tako. 7) Pripovedači se obično hvale da su čitali Petrusa Borela. Zapravo je očigledno da mnogi pisci priča nastoje da oponašaju Petrusa Borela. To je velika greška: morali bi da oponašaju Petrusa Borela po oblačenju! Ali je istina da o Petrusu Borelu jedva išta da znaju! Kao i o Gotjeu, kao i o Nervalu! 8) Da se nešto dogovorimo: čitajte Petrusa Borela, odevajte se kao Petrus Borel, ali čitajte i Žila Renara i Marsela Švoba, pre svega čitajte Marsela Švoba i s potonjeg pređite na Alfonsa Rejesa, a odatle na Borhesu. 9) Živa je istina da bismo s Edgardom Alanom Poom svi dobili previše. 10) Mislite na stavku broj devet. Čovek mora da misli na devetku. Ako je moguće: na kolenima. 11) Visoko preporučljive knjige i autori: *O uzvišenom* Pseudo Longina; soneti nesrećnog i hrabrog Filipa Sidneja, čiju biografiju je napisao Lord Bruk; *Antologija Spun Rivera* Edgara Lija Mastersa; *Samoubistva za primer* Enrikea Vila-Matasa i *Dok one spavaju* Havijera Marijasa. 12) Čitajte ove knjige, kao i Čehova i Rejmonda Karvera. Jedan od njih dvojice je najbolji pripovedač kojeg je ovaj vek dao.

Izvornik: "Consejos sobre el arte de escribir cuentos", u: Roberto Bolaño, *Entre paréntesis*, Ignacio Echevarría (ur.), Anagrama, 2004, str. 324–325.

(Sa španskog preveo **Igor Marojević**)